

Gemeente Rotterdam

College van Burgemeester en Wethouders

Het BurgerPanelRotterdam

Postbus 3226

3003 AE ROTTERDAM

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
Rotterdam

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

E-mail: post@stadhuis.rotterdam.nl

Fax: (010) 413 02 50

Inlichtingen: ir. C.J. Gebraad

Telefoon: (010) 417 38 83

Ons kenmerk: 244750

Datum: B&W 16 oktober 2007

verz: 31/10/07

Mevrouw/Mijnheer,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het rapport 'Wat vinden de Rotterdammers van het groen in hun wijk?', waarvoor onze dank.

Met u zijn wij van mening dat groen van groot belang is voor Rotterdam. De komende jaren geven wij dan ook een flinke impuls aan het groen in en rond de stad. In de visie voor de buitenruimte van de binnenstad, De Verbonden Stad, is groen een van de belangrijkste dragers. Maar ook buiten het centrum zetten wij in op groen, bijvoorbeeld met het Groenplan en het project Kleur en Fleur. Verder zijn wij zeer actief bezig met de realisatie van natuur en recreatie onder meer in de Schiezone, de Vlinderstrik en de Oranjevlietpolder.

Hieronder volgt een reactie op de door u gemelde conclusies.

Conclusie 1: Groen in de belangstelling

Koester de tevredenheid, betrokkenheid en verantwoordelijkheid van (wijk)bewoners bij het groen.

Reactie

Wij onderschrijven het grote belang van de betrokkenheid van de burger bij het groen. Het project 'Groene Duimen' is daar een voorbeeld van. Onder het motto 'Steek je Groene Duim op' nodigen wij alle Rotterdammers uit om originele ideeën in te sturen voor een groene en speelse buitenruimte in de stad. Voor de uitvoering van de beste ideeën is € 3 miljoen gereserveerd. Met de Groene duimen campagne wil de gemeente verschillende vliegen in één klap slaan: verbeterde uitstraling van verwaarloosde plekken, toename van het saamhorigheidsgevoel bij de bewoners en afname van het onveiligheidsgevoel. Op dit moment buigt de jury zich over zo'n 90 aanvragen die dit jaar door Rotterdammers, waaronder

voor het eerst ook kinderen, zijn gedaan. In 2006 zijn er 35 ideeën (van 140 inzendingen) gerealiseerd en bedroeg de gemiddelde bouwsom € 50.000.

Ook informeren wij bewoners tijdig en zorgvuldig over werkzaamheden in de wijk en organiseren de deelgemeenten wijkgesprekken met bewoners.

Conclusie 2: Schenk meer aandacht aan het kleine groen

Het groen dichtbij huis is in de beleving van de Rotterdammers belangrijk. Het lijkt te weinig expliciet aan de orde te komen in de diverse beleidsnota's en snippergroen lijkt hiermee te worden vergeten. Door wijkbewoners wordt snippergroen regelmatig genoemd als plekken waar het onderhoud matig is of geheel afwezig. Hier ligt een mogelijkheid de groenbeleving en betrokkenheid van bewoners bij hun omgeving te verbeteren.

Reactie

Wij onderkennen het belang van snippergroen voor de groenbeleving van burgers in hun directe woonomgeving en de hoge waardering die burgers aan snippergroen geven. Snippergroen is beheerintensief en daarom in het algemeen duur in onderhoud. De neiging bestaat om door de kleine stukjes groen heen te lopen, waardoor kale plekken ontstaan. Hierdoor is de hoeveelheid snippergroen de afgelopen jaren verminderd. In overleg met de deelgemeente kan het besluit genomen worden kleinschalig groen toe te passen. Dit vergt maatwerk. Hierbij spelen punten als de locatie, de mate van gebruiksdruk en het toepassen van de juiste beplanting (sterke soorten) een belangrijke rol. Wij geven aan de dienst Gemeentewerken de opdracht om aan het onderhoud van snippergroen extra aandacht te schenken.

Conclusie 3: Mag het iets meer feest zijn?

Een duidelijke wens van de Rotterdammers is - niet onrealistisch - meer kleur en variatie in het huidige groen. Maak het wat weelderiger door afwisseling van verschillende soorten planten en bomen, zowel groene als bloeiende. De waardering voor de recente plaatsing van bloembakken/plantenschalen is groot maar kleur is ook op andere manieren te realiseren. Wees creatief met groen.

Reactie

Wij zijn het met u eens dat creativiteit in het ontwerp van groen altijd aanmoediging verdient. Wij blijven ons daarvoor inzetten. Bij de beplantingskeuze van nieuwe of te renoveren groenvakken en bomen wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met heesters die tijdens de bloei een kleurrijk beeld geven en bomen die een bijzondere vorm hebben. Ook heeft de boomkeuze onze aandacht bij de vervanging van bomen voortvloeiend uit het bomenstructuurplan. Dit draagt bij aan een fraai beeld. Een van de uitdagingen is het verhogen van de kwaliteit en daarmee de variëteit. Een goed voorbeeld is de aanpak van het Zuiderpark en het Kralingse Bos.

Ook hebben wij de laatste jaren extra geld uitgetrokken voor een groot aantal geraniumpiramides en bloemschalen in de stad. Voor 2007 zijn in het kader van kleur en fleur 600 geraniumpiramides opgekweekt. Deze zijn langs een aantal hoofdroutes in Rotterdam geplaatst. Verder is er een aantal plantschalen op diverse publiekstrekkende locaties neergezet. Met het oog op de uitstraling gaat het per locatie steeds om een flink aantal schalen. De schalen krijgen na enkele maanden nieuwe beplanting en komen op andere locaties te staan. Dit geeft variatie door het jaar heen. De geraniumpiramides staan van begin mei tot half oktober in de stad.

Conclusie 4: De groene opvoeding

Er zijn tal van educatieve mogelijkheden, zoals schooltuinen, kweekbakken in de klas of volkstuintjes in de buurt. Stimuleer de bestaande initiatieven en initieer nieuwe mogelijkheden.

Reactie

Dit college stimuleert het idee van 'groene opvoeding' en staat ook hier open voor ideeën van burgers. De gemeentelijke dienst Sport en Recreatie heeft in Rotterdam ruim 6000 educatieve tuintjes voor leerlingen van groep 5. Met Schooltuinieren Nieuwe Stijl (SNS) maken bijna 5000 leerlingen dit jaar op een vernieuwende manier gebruik van de oude vertrouwde schooltuintjes. Dit programma is op 80% van alle basisscholen in Rotterdam ingevoerd.

Ook heeft Sport en Recreatie een kwekerij die onder meer lesmateriaal voor scholen kweekt. Verder zijn er ruim 6500 recreatietuinen, merendeels volkstuinten, zeven kinderboerderijen en zeven centra voor Natuur- en Milieueducatie (NME). Van deze laatste twee kan elke groep van het basisonderwijs twee keer per jaar gebruikmaken. De kinderboerderijen trekken per jaar bijna 900.000 bezoeken en de centra voor NME ruim 75.000.

Volgend jaar starten wij met de uitvoering van drie kindvriendelijke wijken. Daarvoor trekken wij € 5 miljoen uit. Hierbij denken wij aan de aanleg van zogenaamde speeldernissen (natuurlijke speeltuinen) en dergelijke.

Conclusie 5: Inrichting meer gericht op het gebruik

Een ontwerp op papier kan zonder meer prachtig zijn, maar eenmaal uitgevoerd en in gebruik genomen komen de mankementen boven water. Bij de uitvoering verliest het ontwerp, vaak door geldgebrek, kwaliteit. In het gebruik kan een parkje tot kinderspeelplaats worden of een oorspronkelijk vijvertje, dichtgemaakt vanwege gevaar voor kleine kinderen, verworden tot een verwaarloosd bloemenperkje.

Realiseer in de ontwerpfase betrokkenheid van bewoners door inzet van diverse participatiestrategieën.

Schouw na de realisatie van een 'groenontwerp' regelmatig het wie, wat, waarom van het gebruik. Verbind conclusies aan deze gebruikschouwen en schroom niet om aanpassingen uit te voeren.

Reactie

Wij onderschrijven uw mening dat gebruik en kwaliteit belangrijke aspecten zijn bij een groenontwerp. Tijdens het opstellen van een programma van eisen en bij de realisatie van een ontwerp kijkt de gemeente naar de kwaliteit van bestaande bomen en ander groen en naar de mogelijkheid om deze binnen een nieuw ontwerp te handhaven. Ook speelt goed beheer een belangrijke rol. Zoals wij onder punt 1 al vermeldden, vinden wij betrokkenheid van bewoners bij groen in de wijk belangrijk. Daarom bespreken wij nieuwe plannen met bewoners tijdens bewonersavonden.

Ook op de lange termijn dient samenwerking tussen ontwerp en beheer geborgd te zijn. In diverse deelgemeenten vinden gezamenlijke schouwrondes met ontwerpers en beheerders plaats om de functionaliteit van de buitenruimte te toetsen. Het gaat dan zowel om de functionaliteit van het ontwerp als de functionaliteit van het beheer. Wij willen deze schouwrondes structureel gaan organiseren. Tot slot worden ook bewoners betrokken in schouwrondes zodat zij hun wensen en klachten kenbaar kunnen maken. Het college bewaakt deze betrokkenheid van bewoners.

Conclusie 6: Onderhoud en beheer

In vergelijking met andere grote steden lijkt er in Rotterdam weinig geld voor onderhoud en beheer. Zorgvuldig onderhoud en beheer vraagt continue inzet en ruimere financiële mogelijkheden. Ook bij dit thema geldt: zet meer in om bewoners erbij te betrekken. Ook in de praktische uitvoering zoals bij het Opzoomeren en andere kleinschalige straatinitiatieven.

Reactie

De gemeente stimuleert de betrokkenheid van Rotterdammers bij hun woning en hun buurt. Zij stimuleert een actieve inzet van burgers bij een groene en speelse buitenruimte en bij het onderhouden van het groen. Denk bijvoorbeeld aan de Groene Duimencampagne. Voor het Opzoomeren komt uit de Omnibusenquête 2007 van het Centrum voor Onderzoek en Statistiek (COS) naar voren dat 81% van de ondervraagden de straatinitiatieven voor en door bewoners heel belangrijk vindt. Wij vinden de continuïteit van de bewonersinzet een aandachtspunt en wisselen graag met u van gedachten over de wijze waarop wij die kunnen verbeteren.

Over de opbouw van de budgetten voor onderhoud en beheer van de buitenruimte merken wij op dat die per gemeente verschilt. Dit maakt een goede vergelijking met andere grote steden erg complex. Rotterdam trekt voor een intensieve aanpak van de buitenruimte in het centrum € 20 miljoen euro extra uit, met een accent op de binnenstad. En zoals gezegd, hebben wij ook € 5 miljoen euro beschikbaar voor de start van de uitvoering van drie kindvriendelijke wijken. Verder is voor het uitvoerend personeel een interne vakopleiding gestart om de vakkennis op peil te houden en te verbeteren. Op het (mechanisch) onderhoud, dat voornamelijk door derden wordt uitgevoerd, houden wij veelvuldig toezicht.

Conclusie 7: Koester de parken

Er wordt intensief gebruik gemaakt van de diverse stadsparken van Rotterdam. Schouw ze op het huidige gebruik en op behoefte aan toilet-, afval- en barbecuevoorzieningen en pas ze aan.

Reactie

Wij zijn het met u eens dat het belangrijk is om de parken te schouwen op functionaliteit. Zoals u onder punt 5 hebt kunnen lezen zijn wij hier mee bezig. Een belangrijk aspect van deze functionaliteit vinden wij (de kwaliteit van) het straatmeubilair. Het gaat ook om de voorzieningen die u in uw rapportage noemt. Voldoende en kwalitatief hoogwaardige voorzieningen in het Zuiderpark, het Kralingse Bos en andere (grote) groenvoorzieningen verhogen de gebruikskwaliteit en de verblijfsduur in de parken. Dit is met name belangrijk voor mensen die in de meer stenige wijken van de stad wonen.

Op korte termijn komt er een parkmanager in het Zuiderpark. Deze gaat zich onder meer bezighouden met integrale sturing, het volgen van de behoefte in het gebruik van het park, zodat het mogelijk wordt om tijdig aanpassingen te kunnen doen, en het betrekken van andere partijen bij het parkbeheer. Niet onvermeld mag blijven dat Het Park (onder de Euromast) een monumentale status heeft. De komende jaren zal een aantal maatregelen in dit park worden genomen.

Conclusie 8: Communicatie

De ingrepen voor nieuwe woningbouw gaan vaak gepaard met het verdwijnen van groen. Men weet dat er bebouwing komt, maar men ervaart, als de bouw eenmaal gestart is, dat men groen verliest. Kies voor zorgvuldige communicatie en denk na over positieve compensatie.

Reactie

Rotterdam staat voor grote bouwopgaven. Uit uw rapportage blijkt nog een keer hoe belangrijk het is dat groen niet veelvuldig opgeofferd wordt voor de uitbreiding van woningen en kantoren. Bij de inrichting van nieuwe bouwlocaties vinden wij een zeer zorgvuldig afweging, waar groen kan wijken en waar niet en of compensatie mogelijk is, noodzakelijk. Ook de afweging tussen gewenste bouwlocaties en oude, waardevolle bomen dient zeer zorgvuldig plaats te vinden. Over deze afwegingen en de gevolgen ervan moet heldere communicatie naar bewoners plaatsvinden. Dit brengen wij bij de betrokken gemeentelijke diensten onder de aandacht.

Conclusie 9: Versnipperd beleid voor snippergroen?

De Productiegroep Groen heeft de indruk dat er mooie algemene groenvisieplannen zijn, maar mist de aansturing en coördinatie op het kleine groen. Organiseer een discussie over het kleine groen met de vraag of dit een stedelijke opgave is.

Reactie

Wij stellen binnenkort een nieuwe Rotterdamse standaard voor materiaal en objecten voor de buitenruimte vast: de Rotterdamse Stijl. Deze standaard levert enerzijds een meer herkenbare buitenruimte op en anderzijds is er op termijn kostenbesparing mogelijk. Uiteindelijk draagt dit bij aan een imagoverbetering van de stad. Naast een bomenstructuur komen er in deze standaard ook principe-uitspraken over het maken van groenplannen. Zo krijgt ook de invulling van kleinere stukken groen, snippergroen, verder vorm. De term snippergroen is een breed begrip, maar als het om kleine stukjes groen gaat is dat nog op te delen in de echte snippers van circa 4 m² en groen in de vorm van bermen, kleine parkjes en dergelijke. Nu al wordt bij lopende en geplande projecten zoveel mogelijk rekening gehouden met de Rotterdamse Stijl.

Algemeen

Tot slot willen wij u op het volgende wijzen. Het jaar 2008 is uitgeroepen tot Groenjaar. Rotterdam is een stad met ruimte, groen en bomen. Per inwoner is een behoorlijke oppervlakte groen aanwezig in de stad. Jammer genoeg wordt Rotterdam niet altijd als groene stad ervaren.

Het doel van het Groenjaar 2008 is om dit te veranderen:

- door Rotterdam te profileren als groene stad en de inwoners actief daarbij te betrekken;
- Door inwoners, ondernemers en mensen die werken in Rotterdam in het Groenjaar te stimuleren om initiatieven te nemen en om het groen te gebruiken, te beleven en er respectvol mee om te gaan;
- En door vanuit het Groenjaar 2008 een groene impuls voor Rotterdam uit te doen gaan. Meer bomen in de stad en een verbetering van de kwaliteit van het groen in Rotterdam.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De Secretaris,

De Burgemeester,